

[Udenrigsministeren.]

Magtanvendelse i Strid med Folkeforbunds-pagten, som er forefaldet i de sidste Aar, har i vore Lande rejst Tvivl om, hvorvidt de Forudsætninger, under hvilke vi har paa-taget os de i Pagten indeholdte Forpligtel-ser, stadig er til Stede i tilfredsstillende Omfang. Efter vor Opfattelse er det uhold-bart, at nogle af Pagtens Artikler, og særlig Artiklen om Rustningernes Begrænsning, forbliver døde Bogstaver, medens andre Bestemmelser anvendes. Trods den af Be-givenhederne rejste Tvivl om, hvorvidt Pagtens Grundsætninger i tilstrækkelig Grad gennemføres, er vi af den Opfattelse, at alle Kræfter bør sættes ind paa at gennemføre det Forsøg paa Skabelsen af et mellemfolke-ligt Samfund, bygget paa Retten, der er gjort ved Folkeforbundets Oprettelse.

Dernæst minder man om de i 1921 paa nordisk Forslag vedtagne Direktiver for Anvendelsen af Sanktioner og tilføjer, at saa længe Pagten kun gennemføres paa ufuldstændig^{og} og inkonsekvent Maade, maa vi tage Hensyn dertil ved Anvendelse af Pagtens Artikel 16.

Den paagældende Erklæring indeholder saaledes en Understregning over for den i Juli 1936 foreliggende Situation af de nordiske Synspunkter, saaledes som disse har været hævdet allerede før Forbundets endelige Skabelse i Aaret 1919, siden i den første Folkeforbundsforsamling i 1920, ved For-handlingen om Direktiverne og i hele den følgende Tid. Vi har for vort Vedkommende altid understreget, at Folkeforbundet ikke giver afgørende Sikkerhed for sine enkelte Medlemmer, og at Krige kan tænkes, hvor de gamle Neutralitetsregler, om man vil kalde det saa, maa følges. De paagældende Stater har ikke ved deres Erklæring opgivet Folkeforbundspolitikken, fordi de betoner de Svagheder og de Fejlgreb, der er frem-kommet under Folkeforbundets hidti-dige Liv.

Det ærede Medlem drog af sine Udta-lelser derom og af den efter hans Mening ændrede politiske Stilling den Slutning, at vi skulde drage Følger deraf for vor Ord-ning af vort Militærvæsen. Jeg har jo hørt tidligere, at det ærede Medlem har udtalt sig i samme Retning, men jeg indrømmer, at det aldrig er lykkedes mig at blive klar over, hvilken Forbindelse det er, det ærede Medlem tænker sig i saa Henseende. De forskellige Anskuelser om Militærvæsenet har herhjemme i sin Tid været begrundet med Paaberaabelse af Folkeforbundsforpligtelser og Neutralitetsforpligtelser under eet, og jeg tror ikke, at nogen af Anskuelserne har

faaet nyt Grundlag ved de mellemliggende Begivenheder; i hvert Fald kan der ikke ved Erklæringen af Juli 1936 foreligge noget nyt i Forhold til den Situation, der fandtes, dengang vi i Foraaret 1937 vedtog den nu-værende Militærordning. Erklæringen ligger jo en rum Tid forud for denne Militærord-ning.

Det ærede Medlem vendte sig dernæst til det Spørgsmaal, som han ogsaa tidligere har ført frem, om nordiske Forhandlinger om en Samvirken paa forsvarsmæssigt Om-raade. Jeg kan deroverfor minde om, at jeg før har understreget, hvor omfattende et nordisk Samarbejde der allerede finder Sted. Dette Samarbejde har givet Anled-ning til mangfoldige Forhandlinger, hvori Repræsentanter for de nordiske Landes Regeringer har deltaget. Jeg maa sige, at under alle disse mange Forhandlinger, hvori jeg har deltaget, har jeg aldrig sporet noget, der tydede paa nogen Villighed i noget af de nordiske Lande til at optage de militær-politiske Forhandlinger, som det ærede Medlem ønsker. Det ærede Medlem spurgte dernæst om Forhandlingerne om ændrede ensartede Neutralitetsregler for de nordiske Landes Vedkommende og bad om, at der maatte blive givet nærmere Oplysning derom, enten i det udenrigspolitiske Nævn eller her i Tinget. Disse Forhandlinger er hidtil ført som Forhandlinger mellem Ekspertes, hvorom der imidlertid er givet Meddelelse ved Udenrigsminister møderne, hvor de ogsaa har givet Lejlighed til en vis Meningsudveks-ling. Det drejer sig imidlertid om Enkelt-heder i de Regler, som findes fra 1912. Siden den Tid, da disse Regler blev bekendtgjort, er der ved Udviklingen af Undervands-baadene og ved den meget stærke Udvik-ling af Flyvemaskinerne, som dengang næppe var forudset, indtraadt nye Forhold; nye Spørgsmaal er rejst, og det er paa Ord-ningen af disse, de paagældende Forhand-linger i højeste Grad tager Sigte. Jeg skal gerne allerede paa dette Stadium, hvor det foreløbig er Ekspertforhandlinger, der fore-gaar, give det udenrigspolitiske Nævn Med-delelse derom, og naar Forhandlingerne, formodentlig inden længe, er ført til Ende, ogsaa Meddelelse til Offentligheden.

Det ærede Medlem rejste dernæst et ganske særligt Spørgsmaal i Forbindelse med de Grundlovsforhandlinger, der for Tiden finder Sted. Det var Spørgsmaalet om en Begrænsning af Retten for fremmede Statsborgere til at eje fast Ejendom i Dan-mark. Jeg kan naturligvis ikke have noget imod, at Forfatningskommissionen tager dette Spørgsmaal ind under sine Overvejel-